

تجزیه و تحلیل آماری حوادث ناشی از کار در جنگل طی عملیات بهره برداری

در جنگل های چفرود گیلان

فرشاد کیوان بهجو^{1*}، علیرضا قمی معترضه²

1* - دانشیار گروه منابع طبیعی دانشکده علوم کشاورزی و منابع طبیعی دانشگاه محقق اردبیلی

Email: farshad.keivan@gmail.com

2- دانشجوی دکتری دانشکده منابع طبیعی دانشگاه گیلان

Email: Alireza.ghomi87@gmail.com

چکیده

یکی از وظایف مدیران در کنار تولید کالا یا خدمات، به حداقل رساندن حوادث، رعایت مسایل زیست محیطی، توجه به مسئولیت های اجتماعی و پرورش منابع انسانی است اما تاکنون در هیچ یک از طرح های جنگلداری اجرا شده یا در حال اجرا در جنگل های شمال ایران، اقدام به محاسبه شاخص های ایمنی کار نشده است. در این بررسی، سعی بر این است تا با این مهم، مقدمات رسیدن به مدیریت پایدار در جنگل فراهم آید. در این تحقیق اطلاعات مربوط به حوادث رخ داده برای کارکنان شرکت شفارود در حوزه چفرود گیلان طی سال های 83 تا 92 مورد بررسی قرار گرفته است. پس از بررسی این دوره 10 ساله در جنگل های چفرود گیلان گزارشات مربوط به حوادث کار استخراج شد. سپس اطلاعات مربوطه وارد نرم افزار آماری SPSS شده به منظور انجام تجزیه و تحلیل های آماری، دسته بندی شدند. طبق نتایج تحقیق می توان دریافت که عوامل مختلفی در کنار یکدیگر باعث شرایط نامناسب ایمنی در بهره برداری جنگل در منطقه مورد مطالعه شده اند. همچنین نتایج نشان داد که هیچ حادثه ای منجر به فوت نشده است و همه آن ها منجر به جراحات بدنی شده است. بیشترین حوادث کار در سال 1388 اتفاق افتاده است. کمترین ضریب شدت حادثه مربوط به سال 87 تقریباً 4 حادثه در یک میلیون ساعت کار می باشد و بیشترین حادثه مربوط به سال 85 یعنی 18 حادثه در یک میلیون ساعت کار می باشد. بیشترین علت حوادث ضربه خوردن از وسیله و کمترین حوادث کاری در قالب سوختگی می باشد و در نهایت نظر زمانی بیشترین حوادث در ساعت منتهی به ظهر یعنی ساعات 11-12 قبل از ظهر و 13-14 بعد از ظهر اتفاق افتاده است.

کلمات کلیدی: بهره برداری جنگل، خطر، حوادث ناشی از کار، جنگل های گیلان

مقدمه

بهره برداری جنگل چه به عنوان شغل و چه فعالیت صنعتی به عنوان یک فعالیت همراه با خطر کاری شناخته شده است. امروزه در سطح جهانی بهره برداری جنگل به عنوان یک شغل بسیار پرخطر همراه با نرخ بالای صدمه می باشد (Milburn 1998). به همین دلیل یکی از وظایف مدیران در کنار تولید کالا یا خدمات، به حداقل رساندن حوادث، رعایت مسایل زیست محیطی، توجه به مسئولیت های اجتماعی و پرورش منابع انسانی است (Helmkamp و Derk ، 1999). کاهش پایدار و مستمر حوادث شغلی از اصلی ترین راهبردهای جوامع می باشد. همه ساله حوادث گوناگونی در بخش های مختلف تولیدی رخ می دهد و خسارت های جانی و مالی متعددی به بار می آید (Hull و همکاران، 1996). به منظور پیشگیری از وقوع حوادث، ابتدا باید علل حوادث را بررسی و پردازش نمود (خدایی و همکاران، 1392) تا از تکرار حوادث مشابه جلوگیری گردد. اگر